



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia LVII. An vota & contractus metu gravi & injusto extorti sint
jure naturæ invalidi ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

dicium) ad præstandum quidpiam aliàs indebitum; ut si Judex justè damnaturus sit ad mortem, nisi velis vovere Religionem, aut pauperem puellam dotare, &c. si minueris homicidam vel furem justè accusare, nisi aliquid Deo voveat, filiam tuam ducat, pecuniam promittat, &c. Ratio est: quia tota ratio irritandi tales actus esset injuria illata ad extorquendum: sed hic nulla fit injuria alteri, sed potius favor & beneficium: non enim sub coactione, sed solùm sub conditione proponit tibi, ut si evitare velis malum, cui tu liberè causam dedisti tanquam minus malum eligendo, ut voveas, ducas, des, promittas, &c. sed

Dices: Matrimonium & vota maximè libera esse: ergo talis ad ea non obligabitur. R. neg. consequ. quia talis & liber est libertate sufficiente ex optione sibi oblata, ut dictum est; & libertatem omnimodam ipsemet liberè læsit: itaque sibi adscribere debet, quod cum lata libertate contrahere debeat matrimonium, vel vovere Religionem. Quod si tamen omninò contendas hujusmodi votum vel matrimonium invalidum esse ob apparentem injuriam libertatis, fatetur Patrit. noster non improbabilem esse sententiam; contrariam *Bonnacina, Coninck & alii apud Tambur. n. 55.*

CONFIDENTIA LVII.

An vota & contractus metu gravi & injusto extorti sint jure naturæ invalidi?

88. Validos esse jure naturæ docent *Sanchez, Navar. & alii cum Laym. hic c. 6. n. 8* quia, inquiunt, sunt simpliciter voluntarii, tamen à Judice facile

facile rescindendi, quia per injuriam extorti: interrim consentiunt cum communi, vota solennia, Matrimonium & Sponsalia metu gravi & injusto extorta irrita esse per declarationem Ecclesie in iure canon.

RESOLUTIO I. Non tantum contractus scilicet matrimonii, sponsalia, promissio vel datio dotis, promissio vel traditio bonorum Ecclesie, verum etiam omnis omnino contractus, etiam onerosus; ut venditionis, emptionis, mutui, maxime vero gratuitus, ut donationes, legata ac testamenta: ac universaliter omnis promissio, vel traditio rei, alias obligatoria, ex metu gravi & injusto extorta, ipso jure nature irrita sunt & invalida, nullamque, ne naturalem quidem obligationem iustitie pariunt in metu passio, neque ullum jus conferunt extorquenti vel acceptanti. Ita *Patr. h. n. 56. referens Molin. Rebellum: Basil. Pontium, Diam. Tambur. & alios apud ipsos.*

Ratio clara est: quia naturali juri, rationi, & qualitati omnino repugnat ex injuria oriri iustitiam, seu jus quodpiam; quod nimirum homo per injuriam & injustitiam, injusto & gravi metu incusso extorquens alterius promissionem, vel consensum, possit sibi acquirere jus, & alteri imponere obligationem etiam naturalem iustitie: ergo fatendum est talem exactionem, & acceptationem intrinsece quoad substantiam, adeoque ipso jure naturali injustam esse ac invalidam, non sicut furtum vel rapinam; ideoque acceptantem nullum omnino acquirere jus ad rem, vel in rem, sed secundum communissimam (etiam advertentem

riorum sententiam) tali metu extortum, & acceptum in conscientia sine mora restituere obligatur tanquam injuste acceptum. Quod si igitur nullum jus exigentis, nulla erit obligatio promittentis & consentientis; cum hæc sint correlativa:

Dices: quare ergo ad hujusmodi contractus rescindendos requiritur sententia Judicis? R. Eam requiri non tanquam irritantem eos aliàs irritos, sed solum ut declarantem irritos.

89. RESOLUTIO II. Vota non tantum solennia professionis religiosæ, sed etiam simplicia quæcunque non jurata, metu gravi & injusto extorta, ipso jure naturali invalida sunt in utroque foro; ac proinde nulla indigent relaxatione. *Patrit. sup. n. 57. citans Sotum; Marchant. S. Bonavent.*

Ratio autem est: tum quia votum debet esse spontaneum Dei obsequium; Unde quam maxime liberum esse convenit: tum quia jure & æquitate naturali omnino alienum videtur, quod Deus acceptet ut obligantem promissionem hominis ab alio homine per malitiam metu gravi & injusto extortam; ut v. g. si frater fratrem intentata morte compellat (resignata hæreditate) vovere religionem: si parentes filios gravi & injusto metu compellant intrare religionem, &c. Eo ipso enim, quo Deus acceptaret ejusmodi promissionem injuste extortam, censeretur approbare injuriam & iniquitatem injuste extorquentis: ergo etiam jure naturæ irrita sunt ejusmodi vota injuste extorta. Et quidquid sit de hoc, saltem certum est, ea irrita esse declarata ab Ecclesia c. 1. perlatum: de his,

Pars II.

H

qua vi.

que vi. Et in Conc. Trid. Sess. 25. c. 18. de Regulari Excommunicationis sententia lata est in eos, qui Virginem, aliâque mulierem ad monasterium ingrediendum, aut professionem emittendam injuste coegerint: de quo latè *Sanch. l. 4. moral. c. 4. per totum.* Atque hinc rectè inferunt, *Sanch. cit. 3. n. 18. Marchant. sup. n. 48.*

90. NB. Initiatum ordine sacro ex metu violentiæ constantis injusto, non teneri voto castitatis (idemque est de debito recitandi divinum officium) ordini annexo. Atque ita posse sine ulla dispensatione ad nuptias transire, si nolit in usu sacri ordinis permanere. Quod si tamen, cessante metu, vel semel ordine sacro usus esset, jam resilire nequit; quia usus ille esset ratificatio ordinis suscepti.

CONFERENTIA LVIII.

De juramentis metu gravi extortis.

91. RESOLUTIO: Juramenta per injuriam metu gravi & injusto extorta valida sunt, & obligant ex virtute religionis, ob reverentiam divini nominis & Numinis in testimonium promissionis factæ invocati! Est communis ex C. *que vi.* Ubi datur Ratio: quia omne Juramentum voluntarium non vergens in interitum salutis, licitè & honestè servabile, validum & licitum est: tale autem juramentum simpliciter est voluntarium, ex dictis: & quamvis consensus non esset sufficienter voluntarius in promissionem violentam ad inducendam obligationem justitiæ, supple-